

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1283/23-A

Název	Evangelikální teologický seminář – Vyšší odborná škola teologická a sociální
Sídlo	Stoliňská 2417, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
E-mail	info@etspraha.cz
IČO	41690184
Identifikátor	600004571
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Ing. Miloš Poborský
Zřizovatel	Církev bratrská
Místo inspekční činnosti	Stoliňská 2417, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Inspekční činnost na místě	25. 4. 2023 – 28. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného vyšší odbornou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnická osoba Evangelikální teologický seminář – Vyšší odborná škola teologická a sociální (dále „škola“ nebo „instituce“) realizuje vzdělávání v denní a kombinované formě v oborech vzdělání Teologická a pastorační činnost s teologickým či pastoračním zaměřením a Pastorační a sociální práce. Akreditované vzdělávací programy připravují studenty

duchovně, odborně a prakticky na všechna povolání v církvi. Vzdělávací nabídka školy je dále rozšířena o akreditovaný roční kurz volitelných předmětů Hudba v církvi a Misie a o neakreditovaný studijní program Sborový pracovník, zaměřený na potřeby služebníků v církvi, starších sboru, „laických“ kazatelů, učitelů mládeže.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 53 studentů, z toho 24 studentů v denním studiu. Počet studentů se od minulé inspekční činnosti zvýšil.

Realizace teoretické a části praktického vzdělávání probíhá v kultivovaném a příjemném prostředí komunitního centra Chvaly, jež je majetkem zřizovatele Církve Bratrské.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 došlo ve škole ke změně ve funkci ředitele školy (dále „ředitel“) i jeho zástupce a k obměně pedagogického sboru.

System řízení vychází z reálné a jasně definované koncepce rozvoje školy, jež reflektuje potřeby školy a zohledňuje zájmy zřizovatele, pedagogů a studentů. Prioritou vedení instituce je v souladu s filozofií školy vytvářet podnětné vzdělávací prostředí pro všechny studenty, poskytovat kvalitní vzdělávání obohacené o sociální a pastorační tematiku a přispívat k posílení komunitní atmosféry. Uskutečňování vytyčených cílů napomáhá respektující přístup vyučujících ke studentům v průběhu vzdělávání, realizace rozmanitých aktivit a projektů i různé formy spolupráce s laickou i církevní komunitou, zahrnující širší spektrum činností. Jejich realizace je však limitována zájmem uchazečů o nabídku akreditovaných vzdělávacích programů úzce zaměřenou pro specifická poslání teologické a pastorační činnosti, zahrnující i oblast sociální práce.

Demokratický, otevřený styl řízení, promyšlené delegování části řídicích kompetencí na své zástupce a další pracovníky (studijní asistentka) včetně adresného stanovení úkolů a zodpovědnosti za jejich splnění vede ke koordinaci jednotlivých činností a umožňuje plynulý chod školy. Významným nástrojem realizovaného systému řízení je otevřená komunikace a konstruktivní dialog ředitele se všemi aktéry vzdělávacího procesu a jeho osobní nasazení ve vytváření příznivého pracovního klimatu školy. Plynulému fungování školy napomáhá systém pravidelných porad, spolupráce a sdílení pedagogických zkušeností mezi vyučujícími. Vyučujícím jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování instituce prostřednictvím kolegia ředitele, jež spolurozhoduje o záležitostech týkajících se vzdělávání včetně dalšího rozvoje školy.

Přehled o kvalitě vzdělávání poskytují vedení školy četné kontrolní a evaluační mechanismy, osobní pohovory vedení školy s pedagogickými pracovníky, rozhovory se studenty a analýza výsledků jejich práce, sledování klimatu školy apod. Nižší účinnost kontrolního systému se však projevila v hospitační činnosti, která není plánována a uskutečňována v dostatečné míře. Z přímého pozorování inspekčního týmu vyplývá, že část výuky nebyla didakticky dobře zvládnuta, např. chybělo stanovení vzdělávacího cíle, v závěru hodiny vyučující nevěnovali dostatek prostoru pro shrnutí učiva a hodnocení studentů.

Nastavený informační systému umožňuje elektronickou komunikaci mezi všemi zúčastněnými. Ucelenou informaci o průběhu vzdělávání poskytuje příručka Průvodce studiem, obsahující mj. plán školního roku, informace o studiu, možnosti dalšího studia aj.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují rozvíjené partnerské vztahy, např. dlouhodobá spolupráce s teologickými fakultami vysokých škol a dalšími oborovými vzdělávacími institucemi (Jabok - Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická

Praha 2, Vyšší odborná škola misijní a teologická Kolín). Předávání zkušeností podporuje rozvinutá zahraniční spolupráce s partnerskými školami v Nizozemí a Belgii. Škola navázala spolupráci s církevními evangelikálními sbory po celém světě, a tím umožňuje vykonávat studentům zahraniční odborné praxe. Ve školním roce 2022/2023 se škola zapojila např. do projektů ERASMUS pro zlepšení výuky a výměnu zkušeností. Konstruktivní vztahy udržuje vedení školy také se zřizovatelem.

Personální zajištění výchovně vzdělávacího procesu umožňuje realizaci odborné výuky. Od posledního inspekčního hodnocení došlo k částečné generační obměně, podařilo se získat vysoce erudované odborníky z oblasti teologické, pastorační a sociální práce. Pedagogický sbor je složen z 56 učitelů, všichni pedagogové splňují předpoklad odborné kvalifikace. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není jasně stanoven, profesní rozvoj pedagogických pracovníků probíhá mimo školu v rámci jejich badatelské nebo pedagogické činnosti, a vychází tak z potřeb školy pouze částečně. Pedagogové vzájemně spolupracují v rámci kateder a průběžně si poskytují zpětnou vazbu o získaných poznatcích. Erudici části vyučujících dokládá jejich lektorská činnost.

Od minulé inspekční činnosti vedení školy výrazně posílilo materiální a finanční podmínky, které umožňují kvalitní naplňování akreditovaných vzdělávacích programů. Škola vytváří studentům optimální materiální podmínky pro studium. Byly zmodernizovány učebny a vybaveny moderní výpočetní technikou. Školní knihovna je průběžně doplňována, disponuje komplexním souborem odborné teologické a vědecké literatury a rozsáhlým souborem cizojazyčné odborné literatury. Prostor knihovny poskytuje zázemí pro video-komunikaci vyučujících se studenty prostřednictvím nové nahrávací a zvukové techniky. Efektivní podporou pro studium představuje také nově zavedený studijní systém, který je speciálně vytvořený pro prostředí školy. V areálu, kde škola sídlí, provozuje zřizovatel domov pro seniory a rehabilitační zařízení, jež je účelně využíváno v rámci praktického vyučování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Teoretická příprava studentů probíhala formou přednášek, cvičení a konzultací. Vyučovací jednotky všech typů byly jasně strukturované. Souvislý ráz přednášky nebránil pedagogovi účelně komunikovat s jednotlivými studenty vzhledem k jejich nízkému počtu ve skupině. Dařilo se střídát jednotlivé činnosti, což vedlo k udržení pozornosti po celou dobu vyučovacího modulu. Někteří učitelé v hodinách spojovali teologickou průpravu s nácvikem kazatelské praxe.

V kvalitě vzdělávání se pozitivně promítala erudovanost pedagogického sboru. Společným rysem hospitovaných modulů byla pozitivní pracovní atmosféra a partnerský přístup vyučujících ke studentům. Výuka vykazovala rysy terciárního vzdělávání, ve kterém je posílena role učitele. Zároveň byla většinou organizačně a metodicky propracovaná, vhodně strukturovaná vzhledem ke stanovenému cíli. Pedagogové většinou volili efektivní formy a metody práce, které vedly k úspěšnému naplnění plánovaných cílů vzdělávání a rozvíjení kompetencí studentů. K pochopení probíraných jevů v širších souvislostech přispívalo časté zařazení mezioborových vztahů, vyučující kladli důraz na propojení teoretické a praktické složky vzdělávání, vytvářeli studentům prostor pro využití teoretických poznatků i praktických zkušeností. Z průběhu výuky bylo zřejmé profesní zaměření vzdělávacího programu s důrazem na budoucí praxi absolventa oboru. Vhodně zvolené modelové situace byly využity pro nácvik konkrétních dovedností. Významnou součástí vzdělávání je podpora osobnostního růstu studentů. Ve vzdělávacím procesu

je významně posíleno formování postoje složky jako nedílné součásti naplňování obsahu vzdělávání. Nízký počet studentů umožňuje individuální přístup vyučujících. Studenti jsou systematicky vedeni k domácí přípravě na cvičení s využitím školního informačního systému.

Profesní i osobnostní rozvoj studentů podporuje jejich účast na vzdělávacích aktivitách Evangelikálního teologického semináře, jež navazují na obsah vzdělávání akreditovaných vzdělávacích programů nebo jej rozšiřují. Vzdělávání vhodně doplňují další aktivity školy, odborné přednášky, semináře apod. Jejich smyslem je mj. podpora týmové práce studentů, jejich sounáležitosti se školou a identifikace s posláním školy. Každoročně jsou pravidelně realizovány výjezdy určené studentům všech ročníků, které napomáhají k utváření pozitivních vztahů ve studijních skupinách, k reflexi a sebereflexi studentů a získávání dalších dovedností využitelných v praxi.

Koncepčně pojaté praktické vyučování umožňuje kvalitní naplňování profilu absolventa. Studenti oboru Pastorační a sociální práce si v rámci praktického vyučování osvojují nezbytné odborné dovednosti z hlediska jednání s klienty, získávají nové poznatky například při práci s dětmi nebo seniory. Seznamují se s fungováním odborných pracovišť, včetně jejich provozních specifik a požadavků hygienicko-provozního rázu (např. domov seniorů). Průběžné i souvislé praxe jsou pro denní a dálkové studium smluvně ujednány školou, čímž je vytvořen předpoklad kvality z hlediska odborného i bezpečnostního. Účinnost praktického vyučování zvyšují metodicky dobře nastavená pravidla průběhu praxe.

Praktické vyučování probíhá na pracovištích poskytujících péči specifickým skupinám klientů podle jejich věku, sociální potřeby nebo postižení. Vzhledem k nízkému počtu studentů si pracoviště pro vykonání praxe volí sami studenti většinou v místě bydliště. Výstupem splněné praxe je hodnocení mentorky vypracované ve formuláři zahrnujícím požadavky školy, čímž je vytvořen předpoklad pro žádoucí odborný růst studentů. Kvalitu výstupu podporuje supervize realizovaná vedoucím praktického vyučování, jenž je kvalifikovaným odborníkem. Cíleně vede studenty k vytvoření správného nezávislého odborného postoje. V rámci něj je kladen důraz na emocionální prožitek studentů, méně je akcentován význam týmové spolupráce jako nedílné součásti praxe sociálního pracovníka.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání studentů jsou ovlivněny nastaveným přijímacím řízením, které se skládá ze tří částí – písemný test z anglického jazyka, esej na odborné téma a motivační pohovor (včetně zdravotní způsobilosti). Nastavený systém přijímacího řízení napomáhá k posouzení studijních a osobnostních předpokladů zájemců o vzdělávání. Uchazeči musí prokázat motivaci pro studium zvoleného oboru a souhlasit se zaměřením školy, pro teologický obor je třeba předložit vyjádření církve. I přes takto nastavená kritéria přijímacího řízení se však škole nedaří snížit počty studentů předčasně ukončujících vzdělávání. K odchodům dochází nejčastěji v průběhu prvního ročníku, ve vyšších ročních jsou počty studentů ukončujících studium nižší. Konstatovaný jev přetrvává od předchozího inspekčního hodnocení.

Úroveň znalostí dosahovaných v průběhu studia je standardně zjišťována v souladu s akreditovanými vzdělávacími programy prostřednictvím zápočtů, klasifikovaných zápočtů a zkoušek. V předmětech ukončených zápočtem či klasifikovaným zápočtem jsou studenti průběžně hodnoceni na základě ústního či písemného zkoušení, projektů, seminárních prací, pohovorů apod. Na pravidelných pedagogických radách jsou vyhodnocovány individuální

a skupinové výsledky vzdělávání. Záznamy z pedagogických rad dokládají, že pedagogové výsledky studentů sledují, analyzují příčiny neúspěchu a stanovují opatření pro zlepšování vzdělávacích výsledků. K předcházení studijní neúspěšnosti studentů škola využívá např. konzultace pedagogů, důraz na sebehodnocení studentů a reflexi jejich práce. Škola se zabývá příčinami předčasných odchodů studentů ze vzdělávání. Nejčastějším důvodem předčasných odchodů studentů denní formy vzdělávání ze školy je nesprávná volba oboru a typu školy, nebo osobní důvody. Zatímco v případě studentů kombinované formy vede k ukončení vzdělávání studijní neúspěšnost. Studentům, kteří opakují ročník, je poskytována metodická pomoc přiděleného mentora. Pozitivním zjištěním je, že studenti, kteří absolvují třetí ročník, jsou stoprocentně úspěšní u absolutoria.

Výsledky vzdělávání studentů v průběhu studia jsou příznivé. Úspěšnější jsou studenti denní formy studia. Ve sledovaném období tří školních let v denní formě splnili požadavky pro postup do vyššího ročníku v oboru Pastorační a sociální práce všichni studenti, v oboru Teologická a pastorační činnost téměř tři čtvrtiny. V kombinované formě se podíl těchto studentů snižoval. Motivací pro úspěšné studium je možnost získání prospěchového stipendia.

Nastavený systém poradenských služeb a prevence negativních jevů je funkční a využívá specifického zaměření školy. Péče o osobnostní růst studentů je součástí praktických cvičení některých teologických předmětů. Prevencí negativních jevů se systematicky zabývá tým pedagogů včetně vedení školy, tzv. praxis pietatis. Cílenou pomoc poskytuje ročníkový učitel, jenž zná studenty díky jejich malému počtu ve studijní skupině velmi dobře. Při řešení závažnějších problémů využívají studenti služby pastorační poradny působící v rámci školy. Účinná je i finanční podpora studentům v tíživé životní situaci formou stipendia.

Vedení školy vyhodnocuje na základě sběru dat uplatnění absolventů. O kvalitě poskytovaného vzdělávání vypovídá dlouhodobě příznivý trend úspěšného zapojení absolventů do praxe. Více než polovina studentů pokračuje ve studiu na vysokých školách. V praxi se zapojují v sektoru sociální práce a sociálních služeb či uplatňují pastorační a teologické studium v dobrovolnické činnosti. Pro absolventy jsou velmi přínosné partnerské vztahy školy, jež vytvořily výhodné podmínky absolventům pro další studium (uznání studia oboru Teologická a pastorační činnost při přijetí do bakalářského studia teologických fakult, smluvního ujednání prostupnosti vzdělávacího programu na Slovensku a v dalších zemích).

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení došlo v oblasti materiálních podmínek k pozitivním změnám. Součástí změn byla i obměna pedagogického sboru, kde se podařilo získat vysoce erudované odborníky z oblasti teologické, pastorační a sociální práce. Počet studentů se od minulé inspekční činnosti zvýšil.

Silné stránky

- Nadstandardní personální podmínky, pedagogický sbor je tvořen odborníky z vědecké i odborné praxe.
- Velmi dobrou úroveň má funkční partnerství školy s vysokými školami a dalšími organizacemi v oblasti sociální péče.

- Škola cíleně pečuje o vztahy mezi pedagogy, studenty a o vzájemnou spolupráci všech aktérů, na které je založena koncepce celého vzdělávacího procesu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nižší efektivita kontrolního systému školy, není nastavena systematická hospitační a kontrolní činnost.
- Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není v dostatečné míře nastaven v souladu s potřebami školy, a to na didaktiku jednotlivých předmětů.
- Nižší motivace studentů k dokončení studia a úspěšnému ukončení absolutoriem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvážit rozšíření vzdělávací nabídky tak, aby motivovala studenty k dokončení vzdělávání.
- Realizovat kontrolní činnost komplexně, poskytovat vyučujícím průběžnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich vzdělávání, zaměřit se na pedagogické vedení pedagogů.
- Podporovat profesní růst pedagogů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které bude korespondovat s prioritami a zaměřením školy.
- Zavedení tuteurského systému, do kterého by se zapojili sami studenti, možnost posílení finanční motivace studentů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí MŠMT, č. j. MŠMT-24555/2016-2 ze dne 13. 9. 2016, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení (zapsané obory vzdělání), s účinností od 13. 9. 2016
2. Akreditovaný vzdělávací program Pastorační a sociální práce, 75- 32- N/07, č. j. MŠMT-15-338/2016
3. Akreditovaný vzdělávací program Teologická a pastorační činnost, 61-41-N/01, č. j. MŠMT-15-337/2016
4. Statut Evangelikální teologický seminář – vyšší odborná škola teologická a sociální platný ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
5. Organizační řád – Evangelikální teologický seminář – vyšší odborná škola teologická a sociální platný ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
6. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Výjimka zřizovatele z minimálního počtu studentů v jedné studijní skupině, platná ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2020/2021 až 2021/2022
9. Třídí knihy vedené ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Školní řád platný od 1. 9. 2022
11. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
12. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Tomáš Šimek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

.....

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní inspektorka

.....

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

.....

Ladislav Beneš, Dr., přizvaná osoba,
odborník na pastorační a teologickou
činnost

.....

V Praze dne 29. 5. 2023